

dolnolukavický HLASATEL

ČÍSLO 3 Duben 2015 ROČNÍK XXIII

Vážení spoluobčané,

s přicházejícím jarem za vámi přichází i další vydání Hlasatele, již podruhé v barevné verzi. Po minulém pokusném vydání a vašich kladných ohlasech bychom chtěli již u této podoby zůstat.

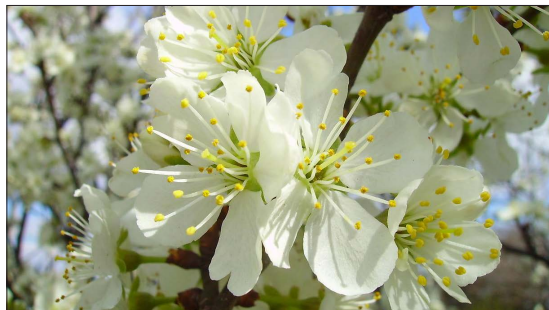
První teplé jarní dny mohli naši nejmenší již užívat na dětském hřišti před ZŠ. Také toho ve velkém počtu využili, jejich radost z nových atrakcí byla veliká. Jsou z kvalitního akátového dřeva, nové jsou i dopadové plochy a písek v nich. Ještě nás čeká obnovit plot kolem hřiště.

Jaro probudilo i žabky zimující na louce u Snopoušov. Na základě loňského podnětu jedné z chatařek jsme ve spolupráci s pracovníky krajského úřadu zajistili instalaci zábran u silnice a přenášení žab. Zabránilo se tak jejich přejíždění při migraci do rybníka. Ze zachytných nádob jich bylo přeneseno celkem 549.

V DL začala firma GA Eenergo s přípravou na demontáž vzdušného vedení a jeho nahrazení novým zemním vedením. Do fasád domů budou zabudovány nové skříně pro přívod elektřiny. Jde o investiční akci ČEZ Distribuce. Akci řídí p. Petr Kocanda, na kterého se v případě problémů obračejte: tel. 731 692 929, email: petr.kocanda@gaenergo.cz. Navazující rekonstrukci veřejného osvětlení má na starosti místostarosta Marek Maňour. Ve výběrovém řízení na tuto akci podala nejvýhodnější nabídku

firma p. Michala Janského a bude ji v období do letošního srpna postupně realizovat.

Zastupitelstvo se sešlo v březnu na veřejném zasedání. Kromě jiného se zabývalo podmínkami možné výstavby kanalizace v Lišicích. Z jednání vyplynul úkol zpracovat smlouvy, které budou přesně specifikovat podmínky výstavby a úhradu kanalizačních přípojek, následně pak opětovně oslovit obyvatele Lišic ke zjištění zájmu o výstavbu kanalizace za podmínek, stanovených obcí v návaznosti na podmínky poskytovatele dotace. Dále bylo schváleno vyplacení částky 150 000 Kč občanům na výstavbu domácích ČOV a prvních 10 000 Kč na výměnu nízkoemisního kotle. Podmínky pro podporu výměny kotlů jsou na webu obce a úředních deskách.

**PŘEJI VÁM VŠEM KRÁSNÉ
SLUNNÉ DNY.**

Vítězslav Opálka, starosta

USNESENÍ Č.2

Z VEŘEJNÉHO ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE DOLNÍ LUKAVICE KONANÉHO DNE 11. PROSINCE 2014 V KRASAVCÍCH

A. volí:

Návrhovou komisi ve složení: Mgr. Jindřiška Kaslová, Marcel Fischer

Ověřovatele zápisu: Josef Netrval, Ing. Tomáš Harviš

B. schvaluje:

- » program veřejného zasedání zastupitelstva obce DL
- » rozpočet obce na rok 2015 jako vyrovnaný, příjmy: 14 061 000 Kč, výdaje 14 061 000 Kč
- » návrh strategického plánu rozvoje obce do roku 2018
- » návrh na tvorbu a čerpání sociálního fondu
- » rozpočtový výhled obce do roku 2018
- » smlouvu o zřízení věcného břemene ve prospěch RWE GasNet s.r.o., zatížené pozemky obce v k.ú. DL p.č. 755/22 a 805/2 (Obytná zóna Dolní Lukavice Sever) dle KN za úhradu 37.600 Kč + DPH
- » návrh na uzavření smlouvy na pronájem pozemku obce panu Josefu Hrubému, DL 189, část parcely p.č. 714/3 v k.ú. DL o výměře cca 600 m², na dobu neurčitou za nájemné 1.200 Kč/ročně, od 1.1.2015.
- » přijmout dotaci z PK ve výši 84.000 Kč na úhradu nákladů vynaložených na odchyt a umístění zdivočelých psů
- » návrh na uzavření kupní smlouvy na prodej pozemku p.č. 854/87 v k.ú. Lišice u Dolní Lukavice o výměře 487 m² za cenu 70Kč/m² Michalu Machovi, Plzeň, T. Brzkové 762/50
- » záměr pronajmout nemovitý majetek obce – část p.p.č. 2045 o výměře cca 244 m², druh pozemku ostatní plocha - jiná plocha v k.ú. Lišice u Dolní Lukavice
- » vyprojektovat a provést výstavbu soc. zařízení v objektu obce - ve skladu u klubovny chovatelů v DL
- » provést modernizaci sítě veřejného rozhlasu v obcích Dolnolukavicka dodavatelem Michal Jánský, Přeštice, IČ: 86925776 za předpokladu získání finanční dotace
- » zrušení jednotek požární ochrany JPO V. v Krasavcích, Lišicích a Snopoušovech
- » přidělení finančních příspěvků občanům na pořízení domácí ČOV:
 1. Martin Diviš, Snopoušovy 5 ve výši 30.000 Kč
 2. Roman Fait, Snopoušovy 45 ve výši 30.000 Kč
 3. Ing. Zdeněk Eberle, Snopoušovy E5, ve výši 30.000 Kč
 4. Jiří Peřák, Dolní Lukavice 141, ve výši 30.000 Kč
- » Schválení cen služeb pro rok 2015:
 1. vodné 27,33 Kč/m³, stočné 24,58 Kč/m³ ceny jsou bez DPH
 2. ceny za vývoz komunálního odpadu zůstávají ve stejné výši jako v roce 2014 – příloha ceník ZKS
- » plán inventur, jmenování a složení inventarizačních komisí:
 1. pro nehm. majetek: Ing. Pavel Netrval, Mgr. Jindřiška, Kaslová, Michal Böhm
 2. pro hmotný majetek: Marek Maňour, Tomáš Hrubý, Marcel Fischer

C. bere na vědomí

- » zprávu starosty z mezidobí konání veřejných zasedání
- » kontrolu plnění usnesení
- » změnu rozpočtu č. 4/2014
- » informace o finančním stavu obce
- » zprávu kontrolního výboru
- » zprávu finančního výboru
- » zprávu kulturní komise
- » příspěvky občanů v diskusi

SBĚR NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ

Obecní úřad ve spolupráci se společností Zpč. komunální služby pořádají sběr nebezpečných odpadů z komunální sféry. Tato akce se uskuteční:

Dolní Lukavice: 23. 5. 2015, 9.00–17.00 hodin, dvůr obecního úřadu

Snopoušovy: 23. 5. 2015, za kontejnery na separovaný odpad

Přijímány budou následující druhy odpadů:

- » Léky všeho druhu, masti a roztoky
- » Lednice, sporáky, bojler
- » Brzdové a nemrznoucí kapaliny
- » Zbytky starých barev, znečištěné plasty a plechovky od barev
- » Zářivky, výbojky, televizory, monitory, rádia, pračky
- » Všechny druhy baterií, akumulátorů a autobaterií včetně náplní
- » Upotřebené motorové oleje v uzavřených nádobách
- » Kyseliny, rozpouštědla, chemikálie
- » Pneumatiky – osobní bez disků

Ostatní odpad jako je azbest, nákladní pneumatiky, objemný odpad (gauče, tvrzené plasty, židle) nejsou v seznamu sbíraných odpadů. Tento odpad nebude přijímán.

Tato akce je určena pouze pro občany, nikoliv živnostníky a podnikatelské subjekty. Právníkové osoby platí dle ceníku.

Další informace poskytnou pracovníci Zks a.s. na telefonním čísle 377 152 150.

OBEC DOLNÍ LUKAVICE PRONAJME K HOSTINSKÉ ČINNOSTI KULTURNÍ DŮM VE SNOPOUŠOVECH

V objektu je zařízená hospoda a sál s vybavením, venkovní terasa, příslušenství. Objekt je po nedávné stavební rekonstrukci, dále v roce 2014 v celém objektu byla pořízena nová okna, malby, podlahové krytiny, nové židle a stoly v sále. Pro seriózní nájemce nízké nájemné. K pronájmu od května 2015.

Písemné nabídky přijímá a bližší informace poskytnete:
OÚ Dolní Lukavice, tel. 371 120 719, starosta@dolni-lukavice.cz

VÝMĚNA PRINCEZEN VE SNOPOUŠOVECH

Pohádka Výměna princezen měla premiéru 17. ledna 2015 v Příchovicích. Těšila se z obrovského počtu malých i velkých diváků. Obec Dolní Lukavice pozvala ochotnický soubor Buřina do kulturního domu do Snopoušov, kde nám v sobotu 28. března zahráli reprízu této hry. Hru napsal principál Ludvík Pouza. Jedná se o klasickou pohádku s prvky ze současnosti. Bavily se nejen děti, ale jejich dospělý doprovod. V pohádce vystoupil král, dvorní dámy, princezna Julinka, líná Máňa, princ, francouzský kuchař Gérard, komíník, drak ...

Dle informací pana Pouzy se pracovalo na kostýmech už od léta a od října se začalo nacvičovat. Hodně investovali do kostýmů, některé nechali ušít, některé nakoupili v Německu. Pec vyrobil truhlář z Dnešic a kulisy namaloval Ing. Jiří Běl z Přeštic. Jednalo se o výpravnou pohádku.

Děkujeme ochotnickému spolku Buřina z Příchovic a budeme se zase někdy těšit na viděnou! Více o spolku: www.burina-prichovice.webnode.cz

VELIKONOČNÍ ZASTAVENÍČKO

Na neděli 29. března kulturní komise obce ve spolupráci s Dámským klubem, ZŠ a MŠ Dolní Lukavice připravila velikonoční akci. Lukavickou klubovnu zútulnilo všechno, co k oslavě velikonočních svátků patří - velikonoční věnce, vajíčka, květiny, kuřátka, zajičci, mašle ... a nově také perníčky ...

U vchodu si návštěvníci mohli vyrobit perníčky zdobené bílkovou polevou, o kousek dál pak perníčky s marcipánovými ozdobami v podobě kuřátek, zajičků, pomlázky a různobarvných vajíček. Svá díla zde vystavovali žáci z mateřské a základní školy. Za obdiv stály výrobky dětí z papíru, vaty a dalších materiálů, nápadité byly také různými technikami ozdobené kraslice. Další část školní výstavy patřila ukázkám výtvarných prací a fotografií ze soutěže Karlovarský skřivánek.

Dámský klub opět nezklamal. Šikovné ruce dolnolukavických žen vyrobily hezké a nápadité velikonoční dekorace.

Zájem byl také o zdařilé výrobky z pedigu, od ošatek a misek na vajíčka různých velikostí, až po velikonoční věnečky.

Ráda bych poděkovala všem, kteří se na této akci podíleli.

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

V sobotu 11. dubna přivítal starosta Vítězslav Opálko do obce sedm nových občánek. Tentokrát měli zastoupení ze všech obcí Dolnolukavicka. Děkujeme paní ředitelce ZŠ Mgr. Ivaně Kvíderové za přípravu pásma s dětmi.

Články připravila Mgr. Eva Horová

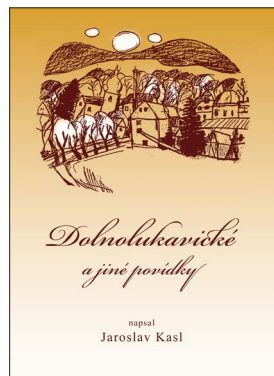
JEDEN SVĚT V NAŠÍ ŠKOLE

30. března k nám zavítal Člověk v tísni se školní projekcí filmů z festivalu **Jeden svět**. Promítání se zúčastnili žáci druhé až páté třídy.

Na programu byly tři dokumentární snímky. **Merlijn se už školy nebojí** vypráví o malém autistovi, jeho problémech s touto nemocí a o pomoci, které se mu dostává od okolí. **Nora zpívá pro Sýrii** podává svědectví dětí, které ztratily domov kvůli válce v Sýrii. **Giovanni a vodní balet** je o chlapci, kterému se splnil sen – stal se první klučící akvabelou.

Děti měly možnost seznámit se s problematikou odlišnosti a života v cizím prostředí a se způsoby, jak je možné se s nimi vyrovnat. Filmy se setkaly s příznivým ohlasem a v následujících besedách padla řada zvědavých otázek.

Mgr. Liběna Doležalová

SETKÁNÍ S RODÁKEM

9. dubna 2015 se v naší škole uskutečnilo setkání s místním rodákem panem **Ing. Jaroslavem Kaslem**, který se v Dolní Lukavici narodil a vychovil zde obecnou školu. Po domluvě s panem starostou se pan Kasl setkal s našimi žáky a vyprávěl jim o historii obce a školy. Kde se narodil, jak to dřív v obci vypadalo, co už zde chybí nebo naopak, co zde stojí a má to své vyprávění (vzpomínky), např. sýpka, zámek, fara, škola, drobné sakrální stavby i vzpomínka na americké vojáky.

Historie školy děti velmi zaujala. Ptaly se na spoustu věcí, měly možnost si prohlédnout dobovou fotografii z 1. třídy, z roku 1936, vysvědčení z roku 1941, potravinové lístky. Společně s panem Kaslem navštívili školní besedu i pan starosta Vítězslav Opálko, Mirka Štychová a Michal Böhm z obecního úřadu, který promítl dětem některé dobové fotografie, které byly použity v knize pana Kasla.

Ke konci besedy pan starosta připomněl žákům knihu Dolnolukavičské a jiné povídky, kterou s panem Kaslem vydali, s doporučením, aby se děti s touto knihou seznámily.

Mgr. Jana Votrubová

NÁVŠTĚVA VÝSTAVY V ZŠ PŘEŠTICE

31. 3. navštívil 5. ročník naší školy základní školu v Přesticích na Jordáně. Po příchodu se nás ochotně ujala paní zástupkyně Mgr. Michaela Hrubá, která nás provedla po škole. Žáci si se zájmem prohlédli třídy, chemickou a fyzikální laboratoř, jazykovou a hudební třídu a reprezentační aulu. Dívám se líbila zejména pěkně vybavená kuchyňka a chlapcům dílny. Co nakonec vzbudilo největší zájem, byla moderní školní jídelna.

Po prohlídce školy a krátké svačině nás čekala výstava s názvem „Jakub Jan Ryba v roli pedagoga“, uspořádaná k významnému výročí přeštického rodáka J. J. Ryby. Na závěr všichni obdrželi velice zajímavé pracovní listy, kde si formou zábavných otázek, křížovek a kvízů vyzkoušeli nově nabyté znalosti z výstavy. Naši akci jsme zakončili „sladkou tečkou“ v cukrárně.

Mgr. Hana Skálová

MÁME RÁDI ZVÍŘATA

Slova této písničky jsme opět dokázali při hodinách výtvarné výchovy. Každoročně se účastníme soutěže, kterou pořádá Kulturní a komunitní centrum Přestice spolu s DDM Přestice, na téma Moje nejmilejší zvířátko. Někdo by si mohl myslet, že děti nemůže bavit kreslit stále stejné téma, ale opak je pravdou. Jen z naší školy jsme zaslali skoro 50 obrazů, celkově porota musela prohlédnout přes 500 výtvarných prací. A to jistě nebyl úkol lehký! Všechny velmi potěšilo umístění našich dětí v takové konkurenci. V kategorii nejstarších tvůrců obsadila krásné 2. místo **Nela Krsová** a zvláštní cenu ředitelky DDM obdržela za svůj obrázek **Michaela Šislová**. Oběma děvčatům gratulujeme!

Každý malíř si myslí, že ten jeho obraz je nejlepší a to je dobře. Pokud něco děláme, tvoříme či malujeme, a děláme to s láskou a radostí, je správné být na své dílo hrdý. Chci tím jen říct, že smutek těch, co nevyhráli, se nekoná. Pře krásné obrázky a radost z nich nám zůstanou. Z naší MŠ získala **Kamila Ďordko** v kategorii MŠ 2. místo.

Mgr. Radka Šperlová

VELIKONOČNÍ VYRÁBĚNÍ V MŠ

Ve čtvrtek 26. března se v naší školce konalo tradiční vyrábění před Velikonocí, kterého se zúčastnila spousta dětí v doprovodu dospěláků. Všichni si mohli vyrobit různé velikonoční ozdoby, které si mohli odnést domů a zkrášlit si jimi tak svůj byt. Děkuje paní Caletkové za zprostředkování a vedení koutku s korálky, kde si děti vyrobily z drátku a korálků motýlka nebo vážku. Těšíme se na další setkání!

Myšky a Slůňata z MŠ

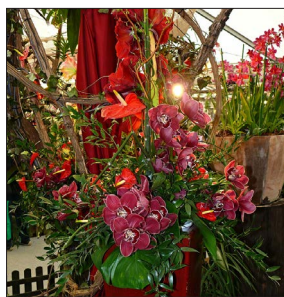

ELIŠKA USPĚLA V CELOSTÁTNÍ PĚVECKÉ SOUTĚŽI

Žákyně 3. třídy ZŠ Dolní Lukavice Eliška Lexová se zúčastnila, jako postupující z 3. místa v krajském kole celostátní pěvecké soutěže Karlovarský skřivánek, do celostátního kola soutěže, které se konalo v pondělí 23. března 2015 v Karlových Varech. Zde si Eliška vyzpívala Čestné uznání za vynikající pěvecký výkon a umístila se v pořadí na 4.- 6. místě z 23 zúčastněných, jako jediná oceněná z plzeňského kraje. V odborné porotě zasedali pedagogové pražské konzervatoře a známí hudebníci. Na klavír ji doprovázel Vašek Květoň, žák ZUŠ Přeštice. Gratuluji oběma dětem za výbornou reprezentaci ZŠ a MŠ Dolní Lukavice, ZUŠ Přeštice a Plzeňského kraje. Jsem ráda, že mohu použít opět své oblíbené rčení, že i žáci malé školy mohou mít velké úspěchy!

Mgr. Nad'a Květoňová, Lukaváček

VÝSTAVA ORCHIDEJÍ

V úterý 17. března se vypravila parta důchodců (Šestákovi, Bělonožovi, Babková, Kastnerová, Tobrmanová, Úlvcovi - celkem 9 osob) s cestovní kanceláří Přeštice tours na výstavu orchidejí do Klosterneuburgu, historického města v Rakousku. Nachází se zde klášter, který je už po 900 let kulturním a náboženským centrem. Vedle kláštera se konala výstava orchidejí. K vidění byly stovky různých druhů a barev květů těchto exotických rostlin. Po výstavě členové výpravy odjeli na degustaci vín. Otestovali pět různých odrůd od rodinné firmy Kolkmann a tu nejlepší lahvinku si odvezli domů. Na zpáteční cestě se zastavili na večeři v Motelu Petra Voka v Třeboni. Přijeli domů pozdě večer příjemně naladěni.

Mgr. Eva Horová

VZPOMÍNKY NA OSVOBOZENÍ NA LUKAVICKU

Letos uplyne 70 let od osvobození západních a jihozápadních Čech americkou armádou. Američané zavítali i do obcí Lukavicka. Pojďme si připomenout, jak to tehdy v květnu 1945 vypadalo.

U Živných stál první americký tank Sherman. Když tankisté odjeli, přijela automobilová brigáda a elitní oddíl „Rangers“. Velitelé americké armády byli ubytováni na zámku, zbytek vojáků přespával ve stanech kolem zámku a u lukavických obyvatel. Např. v čp. 166 (Josef Tobrman) měli ve stodole polní kuchyni a vojáci přespávali ve světnici. Stany byly před zámkem i mezi stromy a tam, kde je dnes kolna bývalého JZD a obchod, měli velký stan s polní kuchyní. Hlavní stánové město vzniklo na lukách v bažantnici od místa dnešního fotbalového hřiště, dále směrem ke kapličky v bažantnici, kde pobývali až do konce září 1945. V hos-

tinci „U Bílé růže“ si udělali v sále svůj vojenský klub, který se stal střediskem jejich kultury a zábavy a tam promítali filmy a také zvali k tanci místní děvčata a učili je tanci „Boogie-woogie“. Celkový stav posádky činil 600 mužů. Na louce mezi hřbitovem a řekou si udělali letiště pro dvě lehká letadla tzv. „Piper“. Ta jim zajišťovala poštu.

(Dle vzpomínek Jiřího Turka a Josefa Kasla)

Krasavce

Američané přespávali v mnohých domech Krasavce, v čp. 1 u Kvíderů, dále u Skálů čp. 5, u Hrubých čp. 20, u Hajžmanů čp. 21, u Šestáků čp. 33 atd. U Vacků (čp. 4) měli ve stodole polní kuchyni na benzinový pohon. Mnohým dětem dávali palačinky s burákovým máslem.

Lišice

Do Lišic americká armáda dorazila 6. května v jednu hodinu odpoledne. Tanky přijely od Dolní Lukavice. Lišickými obyvateli byli osvoboditelé srdečně přivítáni. V noci ze 6. na 7. května byli v Lišicích odzbrojováni Němci, které Američané zajali v lese Vysoká. Bezpečnost v obci zajišťoval tzv. Národní revoluční výbor v čele s Petrem Vokáčem, z Lišic čp. 57. Tato stráž fungovala až do 10. 6. 1945.

(Z Lišické kroniky 1922 – 1973, s. 90)

Snopoušov

Dle pamětníků víme, že Američané do Snopoušova přijeli 6. května v odpoledních hodinách. Místní občané je přivítali na návsi, kde se krátce zdrželi a pak se vrátili zpátky do Dolní Lukavice.

(Informaci podal Vladimír Kohout)

Ranger Bn na dobytém opevnění nad útesem Pointe du Hoc.

VZPOMÍNKA NA JOHNA SHOBEYE (1919–2003)

John Shobey se narodil v roce 1919 v Americe. Jako šestadvacetiletý se zúčastnil 6. června 1944 vylodění v Normandii. Jako příslušník americké jednotky Ranger bojoval při vylodění v úseku Omaha. Tato jednotka dobyla jedno z velmi důležitých německých dělostřeleckých opevnění nad útesem Pointe du Hoc, které by svou palbou ohrožovalo jak vylodovací pláže Omaha, tak pláže na úseku Utah. Vojáci praporu museli zdolat třicetimetrový útes, na kterém bylo zmíněné opevnění. Ke konci dne 6. června zůstalo z 225 mužů pouze devadesát schopných boje. Tito vojáci ještě následující den odrazili silné německé protiútoky, než dorazily posily. V následujícím čase sváděl 2. prapor Rangers boje u přístavu Brest, v Huertgenském lese a v Ardenách. Konec 2. světové války zastihl Johna v Plzni, pak se přesunul do Dobrušky a nakonec 16. května 1945 zakotvil se svojí jednotkou Rangers v Dolní Lukavici.

V Dolní Lukavici se zamiloval do Zdeňky Loudové, ale pak se vrátil do Ameriky, kde už měl manželku a děti. I Zdeňka se provdala. V roce 1977 John ovdověl a zůstal

sám se synem a dcerou. Začal jezdit do Dolní Lukavice. Při návštěvě v roce 1980 ho doprovázela dcera Sandra. V roce 1981, po 27 letech těžké práce v ocelárnách, v necelých 62 letech odešel do důchodu. V roce 1991 převzal od primátora města Plzně historickou pečeti města.

V roce 2001 se oženil se Zdeňkou Kohoutovou, měli v USA civilní svatbu. John obdržel povolení k desetiletému pobytu v České republice. John Shobey zemřel 3. března 2003 ve věku 84 let. Je pochován na novém hřbitově v Dolní Lukavici.

Mgr. Eva Horová

TENKRÁT V ČTYŘICÁTOM PÁTOM ...

V těchto dnech si připomínáme sedmdesáté výročí konce II. světové války v Evropě. Začala 1. 9. 1939 přepadením Polska a skončila 8. 5. 1945 podepsáním kapitulace Německa a poslední boje skončily na Příbramsku až 12. května. Na Dálném východě pak kapitulovalo Japonsko až 2. 9. 1945. Bojů se postupně zúčastnilo 61 států a přes 100 milionů vojáků. O život přišlo asi 20 milionů vojáků a 35 milionů civilistů.

Již 70 let, tedy skoro tři generace u nás znají válku a osvobození jen z vyprávění těch dříve narozených, kterých však stále více ubývá. Spolu s nimi ubývá i znalostí o tom, jak to tenkrát bylo. Podrobně je zaprotokolováno, kde jaká jednotka kdy působila, jaké prováděla přesuny, ale chybí prožitky obyvatel v jednotlivých obcích, drobnosti, které se nejspíše zapomínají. Proto jsem se chtěl pokusit za pomoci dostupných pramenů i mé slábnoucí paměti (v květnu 1945 mi bylo 7,5 roku) tyto události oživit.

Dá se říci, že z pohledu dětí jsme toho o válce příliš nevěděli, snad jen jsme občas něco zaslechli od dospělých, ale ti si dávali pozor, abychom pak někde něco nepovídali. První bližší kontakt s válkou byl až při prvním náletu na Plzeň 25. 4. 1942 a druhém o měsíc později v květnu. Ale to bylo relativně daleko a tak jsme stáli venku a dívali se. O rok později 17. 4. 1943, kdy byly omylem bombardovány i Dobruška, jsme seděli v ulici na lavičce a dívali se na požáry, na hořící letadlo, které se v Dobrušce zřítilo a proti obloze jsme viděli siluety letadel, která se nad námi otáčela. V zimě r. 1944–1945, byly ve vsi ubytovány ženy a děti, prchající před frontou z Východního Pruska. Dvě ženy byly také ubytovány u nás. Ty už bombardování zažily, a jakmile uslyšely hukot letadel a sirény, běžely se hned schovat a nutily nás jít s nimi. Ukrývali jsme se ve sklípku pod schody, což pochopitelně žádný kryt nebyl, ale byla tam alespoň tma. Letadla při náletech shazovala staniolové pruhy, které sloužily k rušení radarů pro zaměřování protiletadlových děl. Ty jsme na lukách a polích sbírali a porovnávali si, kdo našel delší a širší pruh. Na křižovatce cest mezi Lišicemi a Hradčany bylo stanoviště protiletadlové obrany. Byl tam svět-

2. Ranger Bn Pointe du Hoc 6. 6. 1944

lomet, protiletadlová děla a zvláštní zařízení sestavené ze dvou velkých trychtýřů na otočném stojanu, které sloužilo k určení směru příletu letadel podle hluku motorů. Od února se nad naším územím začala také ve větší míře objevovat stíhací letadla - známí „hloubkaři“, která útočila na pozemní komunikace, hlavně na železniční a silniční transporty. Při jednom útoku na silnici Plzeň - Přeštice se letadla dostala až nad protiletadlové stanoviště, kde po nich vystřelili. Tím ale vojáci zpečetili svůj osud, protože po chvíli se letadla vrátila a stačilo několik náletů a ze stanoviště zůstaly jen trosky.

První informace o povstání v Praze jsme se dozvěděli z rádia. Na jedné straně byla velická radost, že je konec války blízko, vzápětí však přišla zpráva, že v lese Vysoká je shromážděno velké vojsko a že nás všechny postřílí. Druhý den v neděli 6. 5. 1945 jsme vyvěsili narychlo ušitou československou vlajku. Ten den bylo deštivé, mlhavé počasí a od rána byl z dálky slyšet zvláštní hukot a pak přišla zpráva, že ve vsi jsou již Američané. Auta stála u obecní váhy a hasičské zbrojnice, další technika byla ještě v ulici až na Pajzovnu, směrem na Dnešice, odkud přijeli. Odpoledne se pak rozmístili k pivovaru. Kolem vojáků se tvořily hloučky snažící se o dorozumění, kuřáci chválili americké cigarety, které vojáci rozdávali. Nejvíce lidí bylo asi v hloučku kolem pana Krauze z hospody v „Dirce“, který uměl anglicky. Když jsem se vrátil domů, s překvapením jsem koukal na tank, který stál na dvorku, dům byl plný vojáků a neznámých lidí, kteří s nimi přijeli někud od Stoda, a v pokojíku v podkroví

byl v okně postaven těžký kulomet. Na vojácích byla vidět únava z předchozích dní, byli umazaní, ale spokojení z konce války. U nás na zahradě se pásla malá housátka a dodnes vidím vojáka, jak drží house v dlaních a se šťastným úsměvem mu něco žvatlá. K večeru se situace trochu uklidnila, civilisté odešli, i vojáků zůstalo méně. Pod okny nám postavili strážní budku, podobné stráže stály na okraji obce i na ostatních silnicích.

V noci z neděle na pondělí udělali vojáci záťah ve Vysoké, kde byly schované německé oddíly spolu s uprchlíky před frontou z východu. Zajatci byli pak umístěni u zámku a na hřišti u sokolovny. Po jejich odchodu zůstalo po nich kolem cest i v sokolovně hodně různého materiálu, jak vojenského, tak i věci osobní. Nejvíce toho prý zůstalo ve Vysoké a na Hradčanech. Tito první vojáci u nás pobýli jen krátce. Bohužel se z konce války příliš dlouho neradovali, protože byli poslání do bojů proti Japonsku. Při přepravě byla jejich loď torpedována a moc se jich nezachránilo.

Náměstí Republiky Plzeň 7. 5. 1945

Do Lukavice po nich přicházely další jednotky druhého sledu. Na lukách u řeky bylo několik stanů a startovaly odtud kurýrní a poštovní letadla. Další vojáci spojovacího a kurýrního oddílu byli ubytováni ve škole, kde byla také kuchyně. U nás se ubytovali dva důstojníci. Jeden z nich byl poručík, jmenoval se Kašpar, uměl trochu česky, protože jeho prarodiče pocházeli z Vysočiny. Nejvíce vojáků ubytovaných v Dolní Lukavici patřilo k jednotkám Rangers.

První jednotka Rangers byla založena na počátku 18. století ve státě Massachusetts jako pohraniční a pátrací oddíl. Speciální jednotky Rangers zaujímaly zvláštní postavení mezi jednotkami americké armády. Ve II. světové válce bylo vytvořeno 6. praporů, které se používaly pro útočné přepady a hlídkovou a pátrací činnost. 3. a 5. prapor Rangers se účastnily bitvy o Monte Cassino v Itálii. 2. a 5. prapor sehrály významnou roli v prvních dnech invaze do Francie. 5. prapor Rangers přistál s první vlnou amerických vojsk na úseku Dog White na pláži Omaha, 2. prapor Rangers se zúčastnil známého útoku na Pointe du Hoc (více ve vzpomínce na Johna Shobeye). 6. prapor byl nasazen v bojích proti Japonsku. Na našem území působila v rámci V. sboru rota C a E, 2. praporu Rangers. Později byl v Dolní Lukavici ubytován celý 2. prapor. Vojenské stany měli postaveny v zámeckém parku a v místech, kde je dnes fotbalové hřiště. Poblíž byla také polní kuchyně a v prostorách cihelny (kde je dnes dům Vokáčových) byl autopark a sklad pohonných hmot. V zámku byli ubytováni důstojníci. Na prostranství mezi

budovou prodejny a stromy před zámkem byla důstojnická jídelna a na straně k pivovaru kuchyně.

Vojáci z Dolní Lukavice se také zúčastnili vojenské přehlídky, která se konala 18. června v Plzni a údajně byla největší americkou vojenskou přehlídkou v Evropě. Vyznamenání na ní předával prezident republiky dr. Edvard Beneš. Kromě zbraní byly pro nás nezvyklé také potraviny, hlavně žvýkačky, čokoláda a konzervy. Překvapovalo nás, co vše obsahovaly i jak byly uspořádány do balíčků pro použití. Obdivovali jsme také, jak vojáci bravurně ovládali „džipy“, různé sportovní hry, bylo to prostě tolik dojmů, že se nám někdy ani domů nechtělo. Z jižní strany zámku bylo z balkónu spuštěno promítací plátno, na které se večer pouštěly filmy pro veřejnost. V sále hostince U Bílé růže pořádali vojáci každou sobotu taneční zábavy. Pivo si vozili přímo z pivovaru z Plzně a tanečnice (protože místních tolik nebylo) svázeli z celého okolí. Na stěnách sálu měli vymalované postavy hereček z amerických filmů. Na těchto zábavách se seznámil poručík Kašpar se slečnou

Bělou Krausovou z Horní Lukavice. Nezůstalo jen u jedné zábavy a tak, když byl odvelen zpět do USA, po 3 měsících za ním odjela do USA, kde se za něj provdala. Měli spolu pět dětí a kdyby neumřeli, tak tam žijí dodnes.

Pobyt jednotky Rangers v Dolní Lukavici skončil již 6. srpna, kdy se vojáci přesunuli do Holýšova. Ke konci svého působení ještě pomohli svojí technikou vyzvednout na věž kostela sv. Petra a Pavla zvon, který byl na začátku války zabavený. Další

vojáci odjížděli v průběhu září a poslední oddíly americké armády opouštěly Plzeňsko v průběhu listopadu a prosince 1945. Zanechaly po sobě hodně vzpomínek.

GEORGE SMITH PATTON

Mezi vynikající velitele druhé světové války patřil i generál George Smith Patton, který se významně podílel na osvobození západních Čech v roce 1945.

Narodil se 11. listopadu 1885 v Kalifornii. Již od dětství se zajímal o vojenství a vojenské umění. V letech 1904–1909 studoval na vojenské akademii ve West Pointu ve státě New York a dosáhl hodnosti poručíka jezdeckého. V době první světové války odplul v květnu 1917 do Francie jako příslušník štábu generála Pershinga. Stal se svědkem hromadného použití tanků Britů v severní Francii v roce 1917, zúčastnil se ofenzívy na Maase a v r. 1918 utrpěl zranění.

Za druhé světové války se již jako generálmajor pozemních vojsk USA vylodil 8. listopadu 1942 v severní Africe, velel 7. armádě na Sicílii, 3. armádě ve Francii a 15. armádě v americkém okupačním pásmu v Německu. Do bojů v Čechách vyslal G. S. Patton dva sbory - V. a XII. v počtu 165 tisíc mužů, které 5. května 1945 zahájily na rozkaz vrchního velitele spojeneckých vojsk v Evropě generála D. Eisenhowera pochod přes Český les a Šumavu.

Generál Patton přijel do Plzně 9. května. Navštívil rovněž Domažlice, Sušice

Po skončení II. světové války všichni doufali, že už se lidé poučili a nic podobného se už nebude opakovat. Bohužel snadno by se spočítaly dny, kdy se někde ve světě neválčí. Naopak, válek přibývá. A jsou to opět civilisté, kteří trpí nejvíc.

a Horažďovice. Za svoje zásluhy převzal v Praze z rukou prezidenta republiky dr. Eduarda Beneše Řád Bílého Lva I. třídy a Československý válečný kříž 1939.

Do Plzně přiletěl na jednodenní návštěvu generál G. S. Patton ještě 14. září 1945. Byl uvítán velitelem vojsk USA v Československu generálem Ernestem Harmonem a zástupci plzeňského veřejného života. Generál G. S. Patton promluvil k nastoupným vojákům. Následovala vojenská přehlídka a slavnostní recepce v hotelu Smitka, nyní Slovan). V průběhu návštěvy zavítal také do Rokycan.

Počátkem července 1945 byl jmenován guvernérem vojenské vlády v Bavorsku a jeho úkolem bylo řídit denacifikaci a pomáhat rozvoji německé ekonomiky. Zemřel nečekaně 21. prosince 1945 na následky autohavárie u Mannheimu. Je pohřben na hřbitově 3. americké armády v Hammu v Lucembursku.

Děkuji za poskytnuté údaje a fotografie panu Milanu Jíšovi, kurátoru Patton Memorial Pilsen, i paní Jaroslavě Regnerové z Horní Lukavice za doplňující údaje o Běle K. Další údaje jsem našel v některých dokumentech vydávaných při výročích v r. 1990, 1995 a 2000.

J. Netrval

HODNOCENÍ SČÍTÁNÍ ČÁPŮ BÍLÝCH V ROCE 2014

V roce 2014 vyhlásila Česká společnost ornitologická Ptákem roku čápa bílého a čápa černého. Zároveň probíhalo sedmé celoevropské sčítání čápů bílých. ČSO obdržela přes 5 000 jednotlivých pozorování z 1 273 obsazených i neobsazených čápích hnízd a umělých podložek.

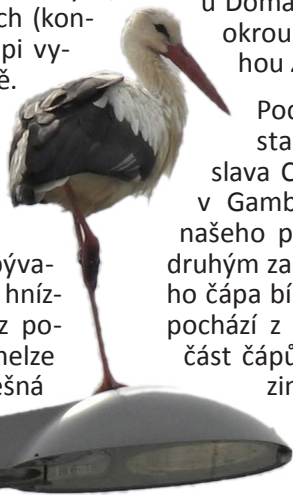
Celkem 806 hnízd bylo obsazených, přitom z valné většiny z nich (konkrétně z 633, tedy 78%) čápi vyvedli alespoň jedno mládě.

Pouze 159 hnízd (20%) bylo prokazatelně neúspěšných, tj. hníždění zde začalo, ale mláďata se buďto nevylíhla nebo uhynula před opuštěním hnízda. Zbývající část (14 hnízd, 2%) tvoří hnízda, u nichž chybějí údaje z poslední fáze hníždění, takže nelze s určitostí říct, zda byla úspěšná nebo neúspěšná.

Počet obsazených hnízd je i po loňském roce, kdy se nevyvedla skoro žádná mláďata, prakticky shodný jako před 10 lety. Čápů bílých u nás tedy neubývá, stále je u nás přes 800 hnízdicích párů. Na konci hnízdní sezóny, včetně vyvedených mláďat, se u nás pohybuje přes 3 000 čápů bílých.

Nedílnou součástí pozorování čápů je kroužkování, které umožňuje jejich sledování po dobu tahu a na zimovištích. O takovém pozorování pak přichází zpětné hlášení Kroužkovací stanici Národního Muzea. Jedno takové přišlo z Gambie v západní Africe, kde byl nalezen mrtvý čáp bílý, který byl kroužkován 14. 6. 2014 na hnízdě v Draženově u Domažlic. Byl nalezen 282 dní po okroužkování a urazil cestu dlouhou 4.777 km.

Podle vedoucího Kroužkovací stanice Národního muzea Jaroslava Cepáka je nález čápa bílého v Gambii vůbec prvním hlášením našeho ptáka z této země a teprve druhým zaznamenaným nálezem našeho čápa bílého v západní Africe (první pochází z roku 1986 z Ghany). Právě část čápů ze západních Čech letí do zimovišť v západní Africe jihozápadním směrem přes Pyrenejský poloostrov. V posledních letech přibývá ptáků zimujících již ve Španělsku. Proto se západočeští čápi vrací na hnízdiště i o 2-3 týdny dříve než čápi z ostatních částí naší republiky, kteří musí absolvovat mnohem delší cestu. Na zimoviště ve východní a jižní Africe totiž letí přes Balkán, Turecko a Blízký východ a jejich cesta je tak o několik tisíc km delší.

I přesto, že čáp z Draženova urazil obrovskou vzdálenost, není západočeským rekordmanem. Pokud jde o překonanou vzdálenost, západočeský rekord drží mladý čáp označený dr. Stanislavem Benedou na hníždě v Plané u Tachova 16. 6. 2002. Ten byl pozorován živý v lednu 2003 na zemědělské farmě v Jihoafrické republice, úcty-

hodných 9 323 km vzdušnou čarou od rodného hnízda. Čápi ale neletí přímo a skutečná překonaná vzdálenost je mnohem delší – cesta na zimoviště a zpět tak může v součtu měřit více než 20 000 km.

*Podle informací z ČSO a DESOP Plzeň
připravil J. Netrval*

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V květnu 2015 oslaví významná životní jubilea tyto občané:

Pytlíková Marie	Dolní Lukavice	93 let
Živná Ludmila	Dolní Lukavice	91 let
Bělohlávková Anna	Dolní Lukavice	91 let
Bendová Marie	Lišice	87 let
Hranáčová Růžena	Dolní Lukavice	85 let
Trylč Ladislav	Lišice	82 let
Tesařová Zdeňka	Dolní Lukavice	60 let

Všem jubilantům přejeme štěstí, zdraví a životní pohodu.

NĚKTERÁ VÝROČÍ - DUBEN - KVĚTEN

- 20. 4. 1970 † Jaroslav Vojta, herec (*27. 12. 1888) **45**
- 23. 4. 1420 * Jiří z Poděbrad, český král (†22. 3. 1471) **595**
- 28. 4. 1925 * Otto Šimánek, herec (†8. 5. 1992) **90**
- 5. 5. 1995 † Josef Bek, herec (*21. 12. 1918) **20**
- 10. 5. 1980 † Jan Pivec, herec (*19. 5. 1907) **35**
- 13. 5. 1935 * Jan Saudek, fotograf **80**
- 17. 5. 2005 † Stella Zázvorková, herečka (*14. 4. 1922) **10**
- 19. 5. 1910 * Blanka Waleská, herečka (†6. 7. 1986) **105**
- 29. 5. 1935 † Josef Suk, skladatel a houslista (*4. 1. 1874) **80**
- 31. 5. 1920 † Eduard Vojan, herec (*5. 5. 1853) **95**

HLASATEL – časopis obyvatel Dolnolukavicka. Vydává Obec Dolní Lukavice. Vychází 8x v roce v nákladu 400 výtisků. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Za obsah článků odpovídají jejich autoři. Registrováno MK ČR E 12350 Adresa redakce: Obecní úřad D. Lukavice 134, 334 44 Dolní Lukavice. Archiv na www.dolni-lukavice.cz, zodpovědný redaktor Josef Netrval – josefnet@centrum.cz
Členové redakční rady: Mgr. Eva Horová, Michal Böhm (grafika)